1958

ÇİZGİDİYARI

GÜLYABANİ

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BU SAYIDA:

Niğbolu Zaferi

Sayı: 18 — 50 Krş.

GÜLERGÜN

Yıldızlar Hakkında Bilginiz Var mı?

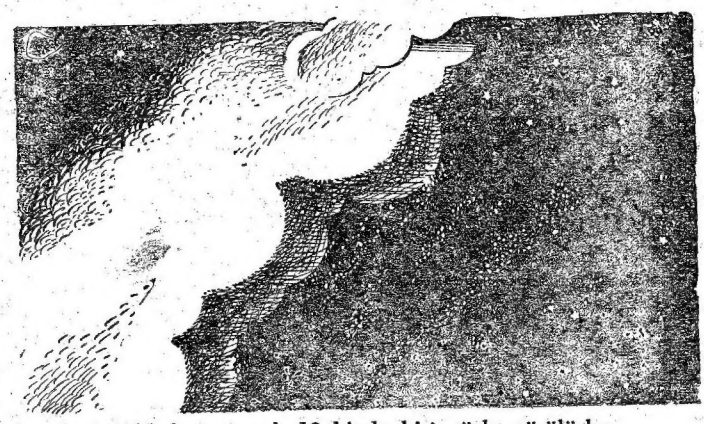

Yıldızların ancak 12 binde biri gözle görülürler.

Yıldızlar niçin parıldarlar?

Çeşitli yoğunluktaki hava cereyanları, göz ile yıldız arasında akıp giderek sıcak kaldırımların, kalorifer radyatörlerinin ve bazı motörlerin üzerinde görülen titrekliğin benzerini meydana getirirler. Bu cereyanlar aynı zamanda ışığı da bir an için olundan çevirerek açık gecelerde seyrettiğimiz kıpırtıyı hâsıl ederler.

Yıldızlar arz gibi katı halde midir?

Yıldızlarda var olduğu bilinen suhunetlerde «katı» kelimesi mânâsını kaybeder. Yoğunluğu bir kıyas ölçüsü olarak kullanacak olursak arada muazzam farklar görürüz: Meselâ, Siris B de 2,5 santimetre küp maddenin bir ton çekmesine mukabil, Antares'de bir tonluk madde apartıman büyüklüğündedir. Güneşimizin 90 santimetre kübü 1 ton ağırlığındadır.

Seyyarelerle yıldızları birbirinden nasıl ayırt edebiliyoruz?

Ancak dört seyyare göze görünmektedir. Bunların enli gözükmelerine mukabil, yıldızlar parlak ışık noktaları manzarasındadır. Hareketleri de belli olduğuna göre, göze görünen seyyareleri nerede olurlarsa olsunlar tanımak güç değildir.

En yakın sabit yıldız bize ne kadar uzaklıktadır?

Alpha Centauri 4.3 ışık senesi mesafededir (Takriben 41,600,000,000,000 Km.)

Yıldızlar ne derece sıcaklıktadır?

Âlimler, satıh sıcaklıkları hususunda bir anlaşmaya varamamaktadırlar. Bazılarına göre, ortalama 20,000 santigrat derecesi yerinde bir tahmindir. İç laşmazlık vardır; tahminler 30-sıcaklıklar mevzuunda da an-50 milyon santigrad derecesi arasında oynamaktadır.

Kuyruklu yıldızlar gezegen oldukları için bize ancak muayyen senelerde gözükürler.

Göremediğimiz milyonlarca yıldızın varlığını ne şekilde öğrenmiş bulunuyoruz?

Ekseri teleskop çalışmaları, gözden ziyade fotoğrafla yapılır. Teleskobun teşkil ettiği resimler bir fotoğraf makinesi sayesinde zaptedilir. Bu tertip uzun saatler süresince devam edebildiğinden, en soluk ve en uzak yıldızların ışığı dahi fotoğraf levhası üzerinde yıldızın resmini kaydeder.

Bilinen en büyük yıldız hangisidir?

Antares. Kutru takriben 640.000.000.000 Km: olduğuna göre, hacimce güneşimizden 90.000.000 defa büyüktür. Diğer bazı yıldızlar da buna yakın büyüklükte olup (Betelgeuse, Alpha Herculis ve Alpha Ceti gibi) muhtemeelen arzın mahreği içindeki boşluğu doldurabilirler.

Ne kadar yıldız görebiliyoruz?

Yıldızların 12,000 i göze görünürler. Fakat hepsinin aynı yerde ve aynı zamanda göründüklerini de sanmayın. İptidai insanlar bizden fazla yıldız görmuş olmalılar; bunu, çizdikleri resimlerde, bizim altı veya yedi yıldız görebildiğimiz sahaya on yıldız yelreştirmiş olmalarından anlıyoruz.

Aslında yuvarlak oldukları halde, yıldızlar neden köşeli gözükürler?

Göz kusursuz bi rorgan olmadığı için, insana, parlak cisimlerin az çok biçimi bozulmuş resimlerini gösterir. Parlak bir sokak lâmbasından dört bir yana uzanıyor görünen iplik gibi ışık hüzmeleri buna misaldir. Bu manzaranın bir optik hayal olduğu, fotoğraflarda çıkmamasından bellidir.

Yıldızlara bakarak insanların istikbali kestirilebilir mi?

Yıldızlara, çay yapraklarına veya iskambil kâğıtlarına bakarak istikbal kestirilebilirse de bu, istikbal mutlaka kehanet edildiği şekilde olacak demek değildir. Astrologların, yıldızların tetkikiyle insanlara ait işleri tâyin etmelerinin insanlık kadar eski bir tarihçesi vardır. Fakat âlimler bunun, akıl ve mantık sahibi kimselerin inanacağı birşey olmadığında hemfikirdirler.

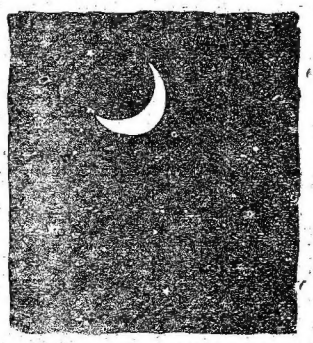

Ay, gökte gördüğümüz yıldızlardan çok küçük olduğu halde bize büyük, bazan da hilâl şeklinde görülür.

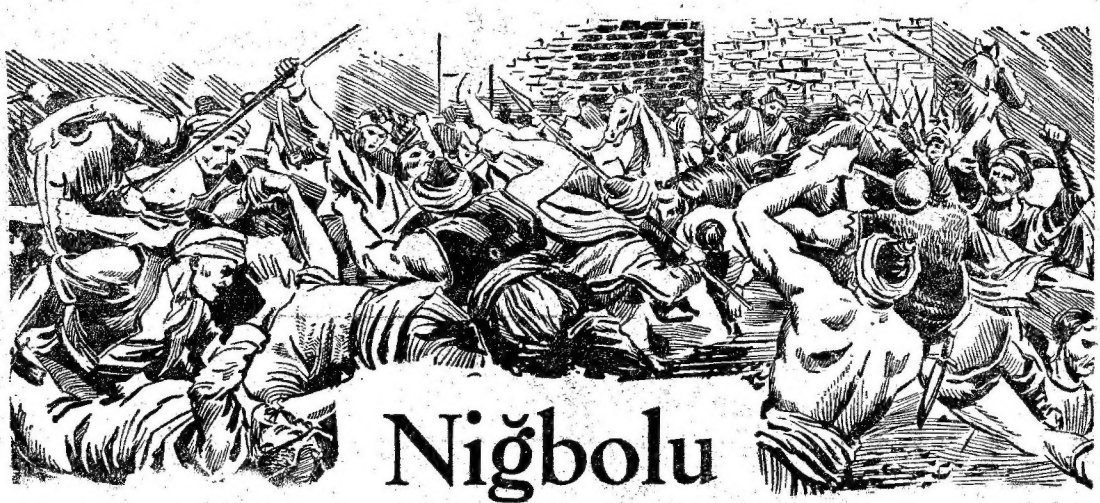

Niğbolu Zaferi

Yıldırım Bayezit, 526 yıl evvel 25 Eylül 1396 da, Niğbolu'da Haçlılar'ı bozguna uğratmıştı.

YILDIRIM BEYAZIT Bizans'ı muhasara etmişti. Rumeliye yerleşen ve topraklarını gittikçe büyüten Türkleri el birliği ile ortadan kaldırmak isteyen Hıristiyan milletler bir Haçlılar ordusu kurdular. Bu orduda Fransız, İngiliz, İskoç, Alman, Polonyalı, Bohemyalı, Avusturyalı, Macar, İtalyan, İsviçreli, Belçikalı birçok asker ve kumandan ve ayrıca Rodos şövalyeleri bulunuyordu. Haçlılar ordusunun kumandanları arasında Macar Kralı Sigismund ve meşhur Fransız Şövalyesi «Korkusuz Jan» gibi zamanın meşhur savaşçıları bulunuyordu.

Haçlılar ordusu sırmalarına, zırhlarına bürünerek 100.000 in üstünde bir kuvvetle gelip, Niğbolu kalesini kuşattılar. Bu vicdansız insan sürüsü yollarda ve rastladıkları kasabalarda ellerine geçen Türkleri öldürdüler. Silâhsız insanları koyun gibi boğazladılar.

Niğbolu kalesinde kumandan olarak Doğan Bey bulunuyordu. Haçlı ordusu bir denizse Niğbolu kalesi bu deniz içinde bir kaya idi. Onlar kaleyi çabucak zaptedeceklerini ve ileriye yürüyüp bütün Türk yurtlarını ele geçirip Türkleri yeryüzünden kaldıracaklarını sanıyorlardı.

Yıldırım, Bizans muhasarasını hemen kaldırdı ve hakikaten yıldırım gibi Niğbolu'ya yetişti. Onun kale bedenlerine kadar sokularak kumandana:

— Bre Doğan, Bre Doğan!

diye seslendiği ve kalenin üstünden iğilerek kendisine bakan Doğan Bey'le konuştuğu bir destan gibi söylenir.

Türk ordusu 60 bin kadardı. Tuna'ya girerek muzaffer olacak Haçlı kumandanları Bizans'a götürmek için Venedik ve Rodos gemileri bekliyedursun, Yıldırım'ı haklamak şerefini kendilerine maletmek istiyen şımarık Fransız şövalyeleri ileriye atılarak korkunç bir şamar yemişlerdi. Bundan sonra da savaş pek uzamadı. Haçlılar ordusu sebebsiz olarak boğazladıkları Türklerin intikamının çabucak alındığını gördüler.

Kaçabilen kaçmış, kaçamıyan ay esir olmuş, ya canından olmuştu. Savaş Yıldırım'ın kesin zaferiyle sona erdi.

25 Eylül 1396 senesinde kazanılmış olan Niğbolu zaferi, Balkan yarımadasında Türk bep olmuştur.

KOŞUN ÇOCUKLAR!

- Okullar açılırken -

Göçüyor misafir kuşlar yurduna,
Siz de yuvanıza koşun, çocuklar!
Bilgi kervanının düşüp ardına,
Haydi yuvanıza koşun, çocuklar!

Dinleyin, bülbüller ne deyip öter:
«Bilgisiz yaşamak, ölümden beter»
Gezip tozduğunuz dört aydır yeter,
Haydi yuvanıza koşun çocuklar!

Türk genci yurduna, soyuna âşık,
Bilgisi gözünde yanan bir ışık,
Hiç kimse onunla atamaz âşık,
Haydi yuvanıza koşun, çocuklar!

Hakkı neyse verin: Kalbin, akılın,
Birbiriniz için yanın, yakılın,
Kulu olun: Öğretmenin, okulun,
Haydi yuvanıza koşun, çocuklar!

Dolsun kalbinize Türklük sevgisi,
Toplayın gülerek gülü, nergisi,
Doğruluk sizlere Allah vergisi,
Haydi yuvanıza koşun, çocuklar!

Çalışan devirir dağları bile,
Sizin bu yaşınız gelir mi dile?
Geceyi gündüze katıp aşk ile,
Okuyup yazalım, gelin çocuklar!

ÖCAL der: Bakarak şanlı bayrağa,
Tırmanın yılmadan tepeye, dağa,
Okuldan varılır özlenen çağa,
Haydi yuvanıza koşun, çocuklar!

F. Cemal Oğuz ÖCAL

Karındaşım OĞUZ HAN

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

TARİHİ, BÜYÜK TÜRK ROMANI
— 18 —

FAKAT, para ve çıkarı karşılığı yurdunu, arkadaşlarını satmayı aklına bile getirmeyen Türk ulusu ve gençlerinin temiz hayali bana kuvvet verdi. Kılıncıma sarıldım. Kapıya doğru yürürken kapı burçlarının mazgallarından (Asık suratın) sivri burnu göründü:

— Kaz yavruları, bir dakika durun. Size biçtiğim değeri az bulup tekrar (Oğuz) un katına geçtiğinizi görüyorum.

Avucundan bir yığın altın yerlere saçıldı:

— Buyrun adam başına onar altın, kavgayı kesin, altın rengi, kan renginden daha iç açıcıdır.

— Pis köpek! Altın ile ancak senin gibi sersem horozlar satın alınır. Bize birer Çin hazinesi bağışlasan bile kandıramazsın, biz çıkarımız için değil, yurdumuz ve hakanımız için döğüşüyoruz.

Bu sözlerim üzerine yerde birer ateş gibi ayaklarımızı yakan altınları çiğneyerek, burçların üstüne atıldık.

Onlar bizden üstün durumda idiler, kırk yiğit, kırk tırpan gibi atıldık. Fakat, tırpanla biçilir gibi de yerlere seriliyorduk. Herşey kaybolmak üzere idi, Allak, Sarsak ve Sansar kavga eri avlamadıklarından omuzları, bacakları kan içinde hantal gövdelerini sürükleyerek kapıya doğru yürüyorlardı. Bizim için artık kapıyı açmak diye birşey yoktu. Bizim kurtuluşumuz artık bu kale kapısında değil, bize açıldığını görür gibi olduğumuz uçmağın kapılarında idi. (*)

Kendini beğenmiş Çin Hakanının av köpeği olmaktansa; ulusunu seven, ucuz gönüllü Oğuz Han'ın uçmak yoldaşı olmakla öğünüyorduk gayri.

Gök Tanrısı bizim uçmamızı yersiz görmüş olacak ki bizden bir kükreme duydum.

Sanki yüreklerimiz, göğsümüzden fırlayacakmış gibi deprendi. Bu gök gürültüsü ardından yere inen kartal gibi bir kara gölge bizim yüreklerimizi olduğu kadar karşımızdaki (Asık Surat) ın köpeklerinin de yüreklerini sarstı.

Bir korku şimşeğinin çakıp söndüğünü köpek soylarının gözlerinde okudum.

Ben daha:

— Bre ne oluyor? demeye kalmadan çok iyi tanıdığım, rüzgârında erlik esen bir ses gürledi.

— Ne durursunuz vurun!

Ve kendisi elinde, gümüş parıltılı kılıncı vurmak üzere ileri atıldı.

Kendimi tutamadım:

— Beyler Oğuz Han! diye bağırdım. Oğuz Han yetti korku bitti.

Benim:

— Oğuz Han! diye, gökten çakan yıldırımın adını bildirişim, yarısı kapıyı tutan, yarısı bizi haklamak üzere olan köpek yavrularının gözlerindeki feri söndürdü. Başlarında az önce sevincinden tepinen asık suratı bile ayazda kalmış ördek

— İleri kardeşlerim, yiğitlerim ileri!

(*) Uçmak = Cennet.

yavruları gibi katıldı.

Oğuz Han, yağıya aman verecek beceriksiz savaşçılardan değildi. Onların katılıp kaldıklarını görünce, aralarına kurt sürüye dalar gibi girdi.

İlk vuruş çok yamandı. Fakat bizden bir kişi döğüşüyordu, onlardan dört yüz köpek yavrusu havlıyordu.

Oğuz Hanın sert sesi kulaklarımın zarını patlattı sandım.

— Bre Doğan, kaz gibi durma, kapıyı aç, arkadaşlar ötede bekliyor.

Hemen daldığım şaşkınlıklardan kurtuldum, kapıya doğru:

— Yoldaşlar kapıya! diye haykırarak ileri atıldım.

Az önce:

— Beyler, Oğuz Han! diye bize yardıma koşan kan kardeşimin adını bildirişim, Asık Suratın köpeklerini nasıl sersem etmiş ise, yerlerde kanlar içinde yüzen Allak, Sarsak ve Sansar'a da yeni bir güç kazandırmıştı.

Sansar, bir eli ile deşilen karnındaki barsakları içeri iterken, diğer eli ile kapının payandasını tuttu:

— İleri! Kurtuluş kapıda ileri! Kardeşlerim, ileri! Yiğitlerim! diye haykırdı.

Biz de kapıya yanaştık. Fakat ilk sersemlikleri geçen (Asık Surat) ın av köpekleri de kendilerine gelmişlerdi. Kapı bir açılırsa sonlarının kötü olacağını sezdiler. Onlar da kapıya doğru koştular. Önlerindeki yolu Oğuz Han tutuyordu. O, zaman Oğuz'un, burçlardan yere atlarken düşeceği yeri bellemiş olduğunu anladım. Oğuz elde kılınç tuttuğu geçidi yarmağa kalkışmanın ne demek olduğunu sonraları da çok gördüm.

Oğuz Han bir yeri tutarken arkasında sayısı milyonları aşan Türk çocuklarının kanını düşünür. Bu düşüncenin verdiği güç ile gerilen bacaklarına kimseler bir adım bile geri attırmazlardı.

Biz kapı payandasını söker, çıkrığını baltalarken, yoksul alın yazısı kötü (Sansar) ın koluna bir kılınç üşürdüler, bağırsakları yetmiyormuş gibi kolu da sarktı. Renginin sarılığı gitti, yerine yeşil bir renk geldi.

Sansar kendinden geçti.

Bu anda dışardan dayanan yiğitlerin yüklenmesi ile her bağı kazan Urtus kapıları da yı'kılıverdiler.

Türk ordusunun Urtus'a girmesi ile birlikte, anlaşıldı ki, Urtus'da herkes bize dost imiş. Bütün sokaklar:

— Oğuz Han! Oğuz Han! diye, genç, fakat yaralı kankardeşimi alkışlayanlarla dolmuş sel gibi (Manda Yutan) ın katına akıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

YOLU SEÇMEK!

İşte Şimdi Elinizdedir

BÜTÜN YOLLARIN başı okulda ve sizin şu okul çağınızdadır. Şu halde bunlardan en iyilerini seçmek fırsatı da elinizdedir. Fakat HEMEN, ŞİMDİ... Evvelâ zaman bakımından elinizi çabuk tutmalısınız. İyi iklimlere, güzel yollara gidecek otobüsler çabuk dolar. Amma siz, açıkta kalırım diye korkmayın; gerçekte, ömür yolunda otobüsle değil, kendi ayaklarınızla gideceksiniz. Her iyi yol, her kötü yol herkes için açıktır; onu seçmek te tamamen elinizdedir. Amma bir şartı vardır, o da gideceğiniz yola göre HAZIRLANMAK...

Yolu seçerken, o yola uygun hazırlığı yapmayı da göze almalı. Afrika'nın sıcak, bunaltıcı iklimlerine gidecek olanlar kendilerini ona göre hazırlamağa ve elbiseler, vasıtalar, ilâçlar tedarik etmeğe mecburdur. Kuzeyin dondurucu iklimlerine gidecek olanlar da ona göre hazırlanacaklardır. İşte sizler de ömürleriniz boyunca gideceğiniz yollara göre kendinizi **hazırlayacaksınız. Bu hazırlıklar okulun devamınca** sürecek; okul bittiği gün kendinizi dışarıda, yollardan biri üzerinde bulacaksınız; yani hakettiğiniz yol hangisi ise o yol üzerinde ve o yolu takip edeceksiniz. İlk zamanlar belki bir yoldan diğer yakın bir yola geçebilirsiniz amma, daha fazla ilerledikçe bu imkânı da kaybedersiniz.

Okul çağı sizin geleceklerinizin hazırlanması, ihtiyarlığınıza kadar gideceğiniz yolun seçilmesi çağıdır. Yolu seçmek elinizde, KADERİNİZİ yuğurmak elinizdedir. Amma şimdi!... Sonra? Hayır!...

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

AT, BİNENİN KILIÇ, KUŞANANIN KÖPRÜ, GEÇENİN

AT tavlada, kılınç kında ve dıvarda kaldıkça fazla bir değer ifade etmez. Ata binici, kılınca ise bir KUŞANAN gerektir. Kim hakkile bu işi yaparsa at onun, kılınç onundur. At vardır ki sahibi binemez. Azgın, zorlu ata hakikî sahib, binebinendir. Kılınç da onu kullanabilenindir.

(Köprü, geçenindir) parçası unutulmuş, kullanılmıyor. Fakat aslında yani eski eserlerde var. Eski zamandarla gayet ince ve âdî köprüler vardır ki, bunlardan geçmek hayli maharettir. Çokları geçemez, suya dalıp geçerler. Bu gibi köprülerden geçebilenler ondan faydalanmış olacaklarına göre köprünün hakikî sahipleri ondan istifade eden, geçenlerdir.

Şeklen bir şeye sahip olmak bir mâna taşımaz; o şeyi kullanabilen, yapabilen hakikî SAHİB'dir.

Ay Alioğlu

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

OKULLARIN AÇILMA GÜNLERİ

YAZAN : SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,
Güzel yurdumuzun, bazı ilkokullarında, derslere başlanmış bulunuyor. Yalnız şunu unutmayın ki, ilkokullar her yerde aynı günde açılmıyor. Bazı yerlerde eylülün 22 sinde, 25 inde, en son 29 unda öğrencilere buyrun diyorlar. İlkokulların açılması, kapanması o vilâyetlerde bulunan bir komisyon kararile oluyor. Bu komisyonlar diyorlar ki, bizim vilâyetimizin sınırları içinde bulunan ilkokullar Mayısın şu günü kapanacak, Eylülün şu günü öğrenci kaydına başlayacak ve şu günü de açılacak. Bir başka vilâyette ise bu kapanma ve açılma tarihleri bir iki hafta evvel veya sonra oluyor. Şimdi bir bakıyorsunuz Ankara'da ilkokullarında derslere başlanmış iken, Adana'da tatil devam ediyor. Oradaki arkadaşlarınız daha okul ve malzeme hazırlığı ile uğraşıyorlar. Bu sebepten okulların açıldığı bir yerden başka yere giden bir arkadaşınız oradakilerin tatil yaptığını görünce şaşırıyorlar.

Bu neden böyle oluyor? Size lâzım olur ve hatırınızda kalsın düşüncesile açıklayalım:

Bu mevsimde Erzurum'daki arkadaşlarınız üşürlerken...

Hem yavaş yavaş derslere giriş de sayılır.

Şunu unutmayın. İlkokullarda yılın 200 günü ders yapılması lâzım. Bu sayıyı 365 günden çıkarırsak geriye 165 gün kalır ki, bunu da aya, otuza bölelim, beşbuçuk ay boş gününüz kalıyor demektir. Yıl içindeki pazarlar, bayramlar ve diğer tatil günlerini içine alın bu zamanda eğlenmeniz, dinlenmeniz, gezmeniz ve ders hazırlamanız için ayrılmış uzun bir zaman var. Düşününüz tam beşbuçuk ay serbestsiniz. Sorarım size çocuklar, bu beşbuçuk ay az mı? Ve tatile doyulmaz mı? İşte bu okumanız için lâzım olan 200 günün başlangıcı, bazı yerlerde Eylülün son haftasından başlamak üzere sonunda tamamlanıyor.

Bir yılda 200 gün ders okuduğunuzu söyledikten sonra, bazı okulların erken tatile girip, erken derse başlama sebeplerini daha iyi inceleyelim ve Erzurum, Adana vilâyetlerinde bulunna iki ilkokul öğrenci arkadaşınızı düşünelim. Erzurum, Adana'ya göre kuzeydedir. Bu iki şehrin günlerinin sıcaklığı, soğukluğu, gece ile gündüz arasında ısı farkı, yağan yağmurları, esen rüzgârları havadaki nemin çokluğu azlığı; yâni (İklim) i birbirine benzemez. Erzurum'daki arkadaşlarınız sonbaharın serinliği içine girmiş, üşümeğe başlamış, yünlülerini giyerek okula giderken Adanadakiler buram buram ter dökerek, ceketsiz gezerler. Bunun için Adana'daki okulların daha ılık günlerde açılması ve öğrencilerin daha serinde ders yapması düşünülür. Demek ki ilkokulların açılma ve kapanmasında o şehrin iklimi gözönünde tutuluyor. Bu bir...

İkincisi. Bazı şehirlerimizde yetişen ürünlerin ekilme ve toplama mevsimi, bakılan hayvanların, çıkarılan madenlerin, işleyen fabrikaların yeni iş mevsimlerine girme zamanları da düşünülür. Çünkü birçok arkadaşlarınız bu gibi yerlerde ve işlerde babalarına, ailelerine yardım için çalışırlar. İşte bu işlerin bittiği zamanları da gözönünde tutarak o şehirlerdeki okulların açılış ve kapanışlarını buna göre ayar ederler.

Köy okullarında bulunan arkadaşlarınıza gelince: Onlar hepinizden evvel tatile girerler ve en geç derse başlarlar. Çünkü onlar sizin kitaplarda okuduklarınızı yaparak öğrenirler, ekerler, biçerler, hayvan beslerler, ağaç budar, meyva toplarlar. Bu öğrenmeyi tabiat içinde görerek, duyarak, işleyerek yaptıklarından, ders günleri tabii daha az olur.

Geriye ortaokul ve liseler kalır ki, bunlar yılın ayni gününde kapanır ve açılır. Fakat bu Maarif Vekâletinin kararile olur. Okulları yaptıran, öğretmen yetiştiren, kütüphaneler açan, öğrencilerin iyi yetişmeleri için uğraşan Maarif Vekâleti olduğuna göre, bunun başında bulunan Maarif Vekili ortaokul ve liselerin açılma günü radyoda sizlere, anne babalara dileklerde bulunur, başarılar diler.

İşte çocuklar, ay sonunda yurdumuzun her tarafında milyonlarca Türk çocuğu derse ve işe başlayacak. Fakat... Binlerce çocuğun okulsuz ve öğretmensiz olduğunu da unutmayalım. Onlar için de çalışılıyor. Her yıl yeni okullar açılıyor ve öğretmen yetiştiriliyor.

Sevgili çocuklar, oyuncaksız çocuk, elbisesiz çocuk, parasız çocuk düşünülebilir. Fakat okulsuz ve öğretmensiz çocuk,.. Ne kadar acı ve üzücü değil mi?

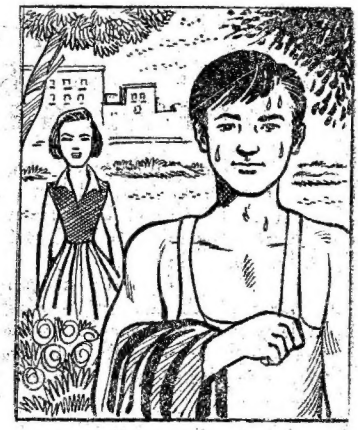

Adana'dakiler buram buram terler, ceketsiz gezerler.

MERAKLI Bahisler

YILANIN EN BÜYÜK DÜŞMANI

KİRPİ

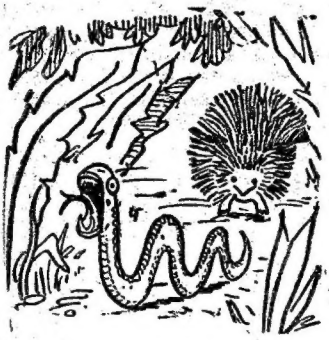

Yılanın elbette pek dostu yoktur. Ama en büyük düşmanı, onu en feci surette öldüren hayvan hangisidir, biliyor musunuz? Haydi sizi fazla yormadan söyliyelim: **Kirpi. Evet, e-evet bildiğimiz dikenli kirpi!...**

Yılanla kirpinin mücadelesi görülecek şeydir. Kirpi düşmanının kokusunu sezer sezmez, kendi kendine birtakım talimlere, savaş talimlerine girişir. Onun bu hali düşman hududunda yığınakyapan milletlere benzer.

Kirpinin yılanı mağlup edebilmesi için herşeyden evvel kendini savunur gibi davranması gerekir. Bu savunma sırasında dikenlerini dışarı çıkarıp, vücudüne dolanmak isteyen düşmanını kolayca yaralayıp bekler. Yaralı yılan hırsla hücum edince, onu ısırmağa başlar ve bu hareketine muntazam bir şekilde devam eder. Nihayet koskoca yılanın belkemiği kırılır ve ölür gider.

Sonra sıra kirpinin onu yemesine gelir. Sevimli hayvancık düşmanını kuyruğundan afiyetle yemeğe başlar ve bu işi onu yarılayana kadar devam ettirir.

Yılanın büyük düşmanları arasında zehirli karıncalar da vardır. Ve bu ufak hayvanlar, yılanı kirpiden de daha süratle bir şekilde öldürürler.

Ansiklopedilerin verdiği malûmata göre, dünyadaki hiçbir yılan insanlardan korkmamakta ve onlardan «ölüm korkusu» ile kaçmamaktadır. Bunun aksine olarak kirpiden çok çekinmektedir.

OKULLAR AÇILIRKEN...

- Muhterem anne ve babalara -

Dört gün sonra, ilkokullarda derslere başlanıyor. Göçmen kuşlar yurtlarına dönerken, öğretmenlerle öğrenciler de okullarına kavuşacaklar. Evlerde, caddelerde, okul bahçelerinde bir düğün-bayram manzarası seyredeceğiz...

Kalblerimizi sonsuz ümit ve heyecanlarla dolduran, yarının büyüklerine karşı olan güven ve inanımızı bir kat daha arttıran, insana sevinç ve kıvanç gözyaşları döktüren ulvî ve muhteşem bir manzara... Seyrine doyum olmıyan bu eşsiz manzara karşısında hangi ruh enginlere kanat açmaz, hangi Türk vecde gelmez?

Tam dört ay birbirinden uzak kalan, okul ve öğretmenlerinin hasretini çeken güneş yüzlü, ateş gözlü, sözleri özlerine uygun asîl Türk çocuklarının vatan ve bayrak kadar sevdikleri aziz varlıklara kavuşmaları, az bahtiyarlık mıdır? Ne mutlu onlara!...

Ruhları büyüleyen bu kudsî ve ulvî hayatı yaşamıyan, bu ilâhî zevki tatmayan bir kimse bu satırların mânasını kolay kolay kavrayamaz!...

☆☆

Daha birkaç gün evvelinden başlıyan Okul-Aile, Öğretmen-Öğrenci münasebetleri, son hızını bulmuştur. Bütün hazırlıklar tamam... Kitapçı vitrinlerinin, bir kültür sergisinden farkları yok... Okul ve öğrenciye ait aradığınız herşeyi bu vitrinlerde bulabilirsiniz...

Şehir ve kasabaların dekoru birdenbire değişecek: Yeni okul elbiselerini giymiş beyaz kelebekleri andıran minimini yavrular, sonbaharın ılık ve berrak semâsı altında kuşlar gibi cıvıldaşarak, ülkü yolunu tutacaklar...

Şerefli mesleklerinin bir Tanrı San'atı olduğunu çok iyi bilen öğretmenlerimizi, bu ülkü kervanının başında göreceğiz.

Her tarafta bir canlılık, hareket, kaynaşma, âhenk ve samimiyet göze batacak... Şehir ve kasabalarımızın durgun ve yeknesak hayatında görülen bu iç açıcı değişiklik, hepimiz için bir neş'e, haz ve ümit kaynağı olacak, bizleri birbirimize daha çok yaklaştıracaktır. Aynı ruh ve aynı fikir beraberliği içinde aynı hedefe doğru yol alırken, yarınki (BÜYÜK ve MES'UT TÜRKİYE) nin sağlam temellerini kurmaya koyulacağız. Bütün memleket idealist Türk öğretmeninin şahsında, millî, içtimaî ve iktisadî gelişmemizi selâmlayacak!

☆☆

Okullar açılınca, öğretmenlerimiz hudutsuz bir enerji, taptaze bir heyecan, sarsılmaz bir aşk ve îmanla yeni vazifelerine başlayacaklar. Omuzlarında çok ağır bir mesuliyet yükü taşıyan bu sabırlı, çalışkan ve fedakâr insanlara yardım etmek; onlarla fikir, iş ve ülkü birliği yapmak; her Türk ailesi için, mukaddes bir vatan borcudur. Evet, okul ve öğretmenlerimize karşı ne kadar yakınlık, alâka ve saygı gösterirsek, bu mukaddes borcumuzu o kadar iyi ödemiş oluruz. «OKULA İLGİ, ÇOCUĞA SEVGİ, ÖĞRETMENE SAYGI». Bu formül bir gerçek olduğu takdirde, her alanda yeni ve parlak zaferler kazanacağımız muhakkaktır.

Her şeyden ve herkesten evvel öğretmenlerimize saygı göstermek lâzım geldiğini, hiçbir vakit, unutmıyalım! Çünkü, onlar, buna lâyık insanlardır. Yine unutmayalım ki, bize benliğimizi tanıtan, öğreten, bizim mensup olduğumuz cemiyete faydalı birer unsur haline getiren - herkesten evvel - öğretmenlerimizdir. «MUSTAFA KEMAL» leri yetiştiren, mukaddes «KUVVA-YI MİLLİYE RUHU» nu şahlandıran, bu vatanı kurtaran, bu milleti yükselten ve «BÜYÜK TÜRK İNKILÂBI» nı gerçekleştiren, yine onlardır. Kafalarımıza nûr, gönüllerimize aşk sunan; ahlâk, fazilet ve feragat ve fedakârlığın canlı birer timsali olan bu «ADSIZ KAHRAMANLAR» ı, «BÜYÜK TÜRK YARINI» nı yaratmak için çırpınan bu «FİKİR ve İDEAL HAVARİLERİ» ni en uemiz sevgi ve saygı duygularımızla selâmlayarak onlara ve onlardan feyz almak için okullara koşan aziz Türk çocuklarına sürekli sağlık ve başarılar dileyelim!...

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

Dünyanın 4 Köşesinden

HAYVANLARIN, KUYRUĞA İHTİYAÇLARI VAR MIDIR?

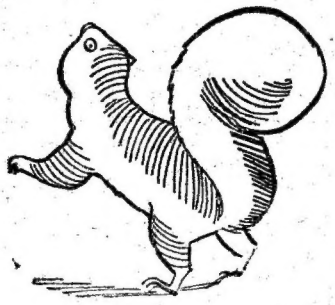

Hayvanlar kuyruklarından mahrum edilselerdi, en ziyade zarar gören, müvazenesi için kuyruğuna muhtaç olan sincap olurdu. İnek gibi bazı hayvanlar, kuyruklarını sinekleri kovmak için kullanırlar. Maymunlar, kuyruklarıyla dallara asılmayı sevmekle beraber, pekâlâ kuyruksuz yaşıyabilirler. Kuyruğa en az muhtaç olan hayvan fildir. Bizim için apandisit ne kadar lüzumluysa, fil için de kuyruğu öyledir.

MERİH SEYYARESİNE NİÇİN UÇAKLA GİDİLEMEZ?

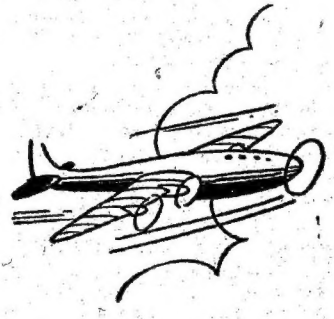

Pervaneli uçakların, uçuşta kendilerine destek olacak havaya ihtiyaçları vardır. Roket tipi vasıtaların ise, arzın yer çekiminden kurtulmak için muazzam bir yakıt yükü icap ettirecekleri meydandadır. Bununla beraber Sputnik'ler, bir roketi arzdan ve çekiminden kurtarmanın pekâlâ mümkün olduğunu göstermiştir. Bu raddeye varıldıktan sonra, aya ve seyyarelere seyahatin gerçekleşmesinin nihayet bir zaman meselesi olduğu anlaşılıyor.

DÜNYANIN EN BÜYÜK ET YİYEN HAYVANI HANGİSİDİR?

Kuzey Amerika memleketlerinden Alaska'nın Kodiak ayısı. Bu korkunç mahlûkların büyüklüğü aslan ve kaplanlarınkinin iki mislidir. Şimdiye kadar rastlanan en büyük Kodiak ayısı, bir evin ikinci kat penceresinden içeri bakabilecek derecede büyüktü.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 18 CİLT: 2

24 EYLÜL 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

BİR KUŞUN KALBİ NE DERECE ÇABUK ATAR?

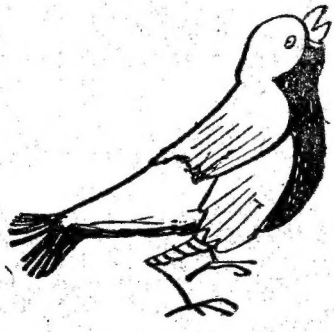

Tabiat âlimleri, dakikada 1000 kere demektedirler. İnsan kalbinin dakikada 75 defa, filin ise 25 defa attığı gözönünde bulundurulursa, kuş kalbinin hızı hakkında yeter bir fikir edinilir.

YÜKSEKLERE ÇIKILDIKÇA HAVA NİÇİN İNCELİR?

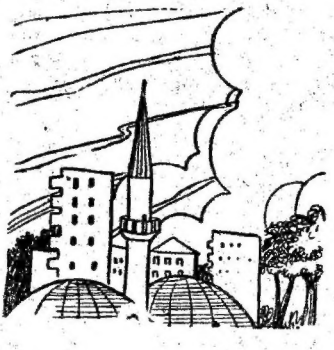

Her hava tabakası, üzerindeki bütün tabakaların ağırlığı altında sıkışmış vaziyettedir. Pamuk tabakaları ve bunun gibi sıkışabilir maddeler de aynı değişikliğe tâbidirler.

ALİ'nin Sevgisi

GÜZEL BİR HİKÂYE

Yazan: Oğuz ÖZDEŞ

ALİ'nin hayatta en çok sevdiği şey, küçük kuzusu Pamuk'tu. Ali ile Pamuk'un dostluğunu kimse bilmezdi. Ali, okuldan döner dönmez, doğruca Pamuk'un bağlandığı ahıra gider, saatlerce kalırdı.

Ali Pamuk'a ne söylerdi? Pamuk, Ali'ye neler anlatırdı? Bunu kimse bilmezdi.

Yalnız ikide bir annesi Ali'ye çıkışır:

— Oğlum, hayvanlarla arkadaş olmak iyi birşey değildir. Onlar hem pistirler, hem lâftan anlamazlar. İnek teper, öküz boynuz vurur, köpek ısırır, derdi.

Ali de:

— Benim kuzum birşey yapmaz anne! diye cevap verirdi.

Hakikaten, Pamuk Ali'yi ne ısırdı, ne tepti, ne de canını acıttı.

Bu yıl okullar tatil olunca, Ali'nin ailesi Bostancı'ya yazlığa çıktılar. Pamuk ta birlikte geldi. Fakat zavallı kuzuyu, evden çok uzak bir yerde, fakir bir ailenin kulübesine bağladılar.

Ali hiç Pamuk'undan uzak yaşıyabilir miydi? Günlerce ağladı, fakat kimse onun ne ağıdına, ne de ısrarlarına ehemmiyet vermedi.

Ali, sabahleyin uyanır uyanmaz, bir fırsatını bulup evden kaçıyor, doğruca Pamuk'un yanına koşuyordu.

Annesi bunun önüne geçmek için, onu odaya kapattı ve önüne bir sürü oyuncak serdi. Sonra da:

— Bir daha Pamuk'a gitmek yok Ali, diye tembih etti.

Ali neredeyse hırsından ağlıyacaktı.

— Uslu durursan elbet dışarıya çıkarsın. Hattâ, Pamuk'un yanına gitmiyeceğine söz verirsen, denize bile gitmene izin veririm.

— Ya Pamuk ne olacak anne? O yalnız başına mı kalacak?

— Onu uzaktan seyredersin!

Ali, fazla itiraz etmedi ve «olmaz» diyemedi. Günlerce acısına tahammül etti. Pamuk, fakir kulübede bağlı, Ali de odasında kapalı kaldı.

Ali ile Pamuk'un en büyük acısı, okulların yeniden açıldığı gün oldu.

Ali o gün:

— Ne olur anne, okula gitmeden evvel müsaade et de Pamuk'u bir defa göreyim, dedi.

Annesinin kararı katî idi:

— Olmaz dedim ya! Pamuk'u bir daha göremiyeceksin!

— Olmaz dedim ya! Pamuku bir daha göremiyeceksin!

Ali, annesine ilk defa yalan söyledi. O sabah okula gideceğim, diye evden çıktığı halde, doğruca Pamuk'un yanına gitti. Saatlerce onun yanında kaldı. Ali Pamuk'a ne söyledi? Pamuk ona ne cevap verdi? Bunu kimse işitmedi.

Ali gittikten sonra Pamuk'u görenler, kuzunun gözlerindeki yaşları görüp şaşırdılar. Hiç kuzu ağlar mıydı?

Ali'nin anne ve babası oğullarının Pamuk'a olan sevgisinin önüne geçemeyince, nihayet kuzuyu her gün bir defa görmesine müsaade ettiler.

Şimdi Ali, her gün okuldan çıkınca doğruca Pamuk'un yanına gider ve onun yanında saatlerce kalarak birşeyler konuşur.

Sevgiden anlayanlar ve sevmek ihtiyacının ne olduğunu bilmeyenler, belki Ali'nin bu sevgisini garipserler.

İnsanların hayvanlarını sevmesini mânasız birşey telâkki etmeyiniz. Dünyada nice insanlar vardır ki, arkadaş muhitinden uzak kaldıkları için insanlardan çok hayvanları sevmişlerdir. İşte Ali de onlardan birisiydi.

EZOP'TAN HİKÂYELER

Cimri

Cimrinin biri bütün parasını bir ağacın dibine gömmüştü, her sabah kahvaltısını bu tümseğin üzerinde yapar, kendisine nefis bir ziyafet çekerdi. Onun hareketlerini tetkik eden bir hırsız gece geldi, cimrinin altınlarını çaldı. Ertesi sabah hazinesinin elden gittiğini gören cimri saçını başını yoldu, feryat etti.

Onun bu feryatlarını işiten komşularından bir tanesi kapısının önüne çıktı. «Bu kadar ağlayıp sızlamağa hiç lüzum yok,» dedi. «Git bir taş bul hazinenin bulunduğu yere göm. Farzet ki paraların çalınmadı. Taş senin o hazinenin gördüğü işi pekâlâ görür.»

FAYDASI OLMAYAN HİÇ BİR ŞEYİN KIYMETİ YOKTUR.

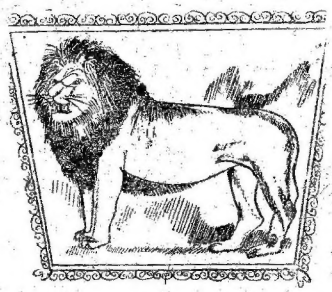

Prens ve Boyalı Aslan

Kıralın birinin son derecede düşkün olduğu bir tek oğlu vardı. Prensin en büyük zevki ormanda avlanmaktı. Hemen her gün ava çıkardı. Kıral ise gerek rüyasında gördükleriyle, gerekse falcıların sözleriyle oğlunun bir aslan tarafından öldüleceğine inanmıştı. Bunun için oğluna avlanmayı yasak etti. Sarayın bahçesine muazzam bir kule inşa ettirdi ve oğlunu da içerisine âdeta hapsetti. Kulenin içini kitaplarla, hediyelerle, duvarlarını çeşitli av sahnelerini canlandıran tablolarla donattı. Bu tablolardan bir tanesi tabii büyüklükte hakiki imiş gibi görünen bir aslandı.

Birgün Prens bu aslan tablosunu uzun uzun seyretti, sonra öfkelenerek, aslana bütün kuvveti ile bir yumruk indirdi. «Seni zalim hayvan,» diye haykırdı. «Bütün bu başıma gelenlere sebep sensin. Eğer babamın rüyasına girmemiş olsa idin şimdi ben serbest olacaktım.»

Prens tabloya yumruk indirdiği sırada duvarda bulunan bir çivi eline olanca hızıyle girdi. Açılan yara öyle bir hal aldı ki, artık tedavisi imkânsız bir hale geldi. Zavallı genç prens öldü gitti.

HAYAL EDİLEN ŞEYLER EKSERİYA HAKİKAT OLUR.

AHMET RASİM

Kimdir?

Büyük muharrir ve gazetecilerimizden olan Ahmet Rasim, 1864 te İstanbul'da doğdu. Zamanında çıkan bütün mecmua ve gazetelere özlü yazılar yazdığı gibi, ayrıca tercümeler, risaleler, kitaplar yazıp neşretmiştir. Yüzden fazla basılı eseri olan bu Türk büyüğü, müzikle de meşgul oldu, birçok şarkı besteledi. Güfte ve besteleri 65 ten fazla olan bu şarkıların çoğu zevkle dinlenmektedir. 21 Eylül 1932 de vefat etti.

TARİH YAPRAKLARI

KÂTİP ÇELEBİ'NİN ÖLÜMÜ

Muhtelif ilimlere ait eserler bırakmış, Türk kültürüne önemli hizmetlerde bulunmuş olan Kâtip Çelebi 24 Eylül 1657 tarihinde öldü. Asıl adı Mustafa'dır. İstanbul'da doğdu. Ölümünde 49 yaşını tamamlamamıştı.

GİRİT ADASI'NIN ALINMASI

Akdeniz'de önemli bir durumu olan Girit adası, uzun süren savaşlardan sonra 26 Eylül 1669 da Kandiye kalesinin teslim olmasiyle Türk buyruğu altına girdi.

DİL BAYRAMI

26 Eylül 1932 de Dil Kurultayı açıldı. Türk dili üzerinde çalışmalarına başladı. İşte bu yüzden 26 Eylül DİL BAYRAMI olarak kutlanmağa başladı.

PATRONA İHTİLÂLİ

Tarihte Lâle devri olarak anılan Ahmet III. zamanında Patrona Halil adında birinin reisliğinde toplanan asiler büyük bir ayaklanma yaptılar. Patrona Halil İhtilâli denilen bu ayaklanma 28 Eylül 1730 da olmuştu.

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'IN HÜKÜMDAR OLMASI

Babası Yuvaz Sultan Selim'in ölümü üzerine oğlu Süleyman I. 30 Eylül 1520 de hükümdar olmuştu.

18 ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

YILDIRIM KAPTAN DR. HUER'İN LABORATUARINDAN SUNİ PEYK'A,NIN PLANLARININ ÇALANIN PEŞİNDEDİR.

CİZGİDİYARI

BU KADAR ARAŞTIRMAYA RAĞMEN ŞÜPHELİ BİR ŞEY BULAMADIM!
BEN BULDUM.
GÖSTERSENE BAKAYIM!
ÇÖP KUTUSUNDA ŞUNLARI BULDUM.
© 1957, John F.
GİZLİ BİR ŞEY OLACAK Kİ GAYET UFAK YIRTILMIŞ KÂĞITLAR!
HAKLISIN KÜÇÜK DOSTUM.. ŞİMDİ PARÇALARI YAPIŞTIRALIM!
11-23
KÂĞITTA ŞUNLAR YAZIYORDU...
PLANI ELDE ETTİĞİNİZİ ÖĞRENDİK. İLK FIRSATTA ŞUNİ PEYK "A" GEMİSİYLE MERİHE KAÇINIZ! BEKLİYORUZ!
© 1957, John F. Dille Co.
BRAVO! KİMSEYE BİR ŞEY SÖYLEME SUÇ ÜSTÜNDE YAKALIYALIM ONU!

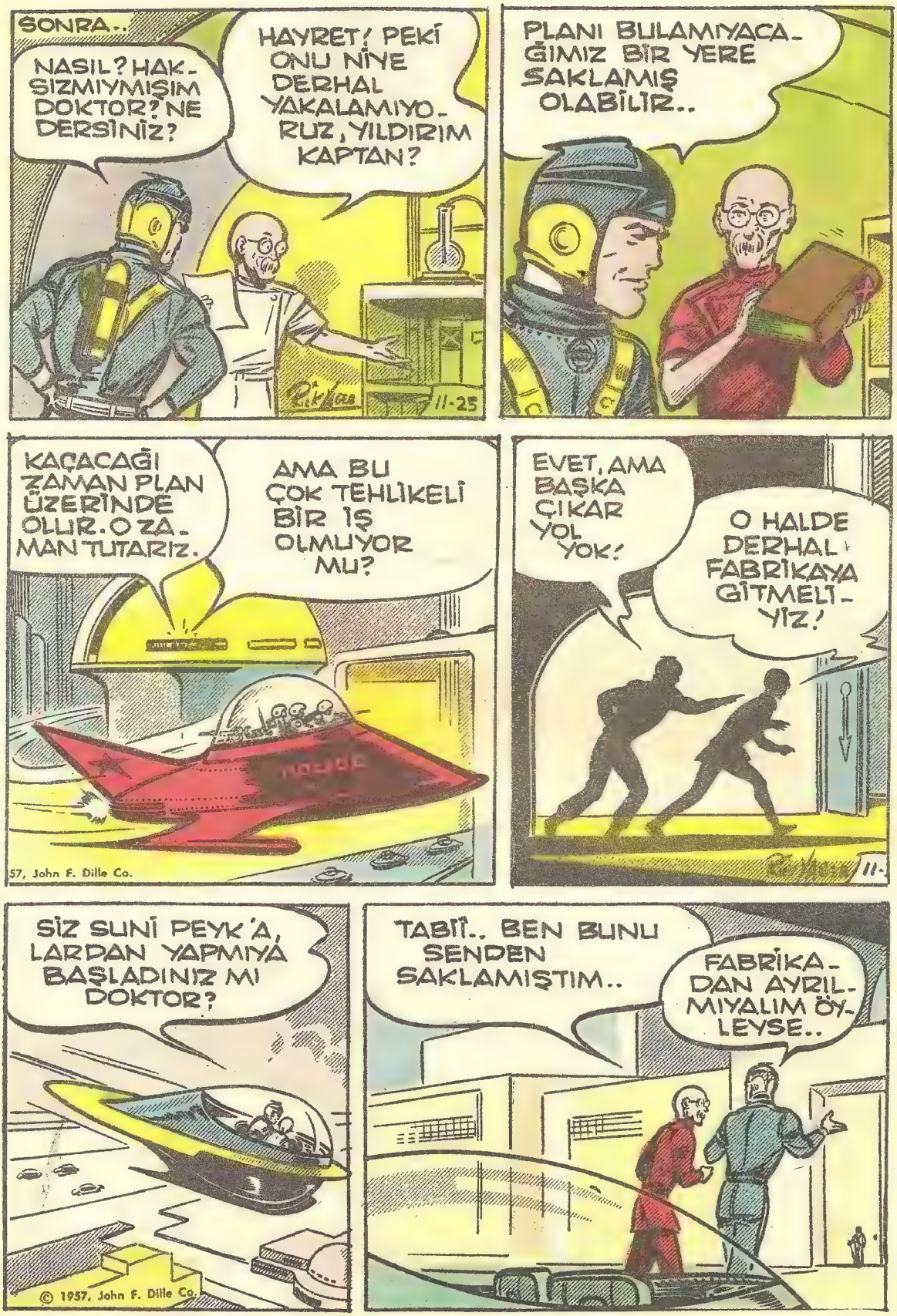
SONRA..
NASIL? HAKSIZMIYMIŞIM DOKTOR? NE DERSİNİZ?
HAYRET! PEKİ ONU NİYE DERHAL YAKALAMIYORUZ, YILDIRIM KAPTAN?
11-25
PLANI BULAMIYACAĞIMIZ BİR YERE SAKLAMIŞ OLABİLİR..
KAÇACAĞI ZAMAN PLAN ÜZERİNDE OLUR. O ZAMAN TUTARIZ.
AMA BU ÇOK TEHLİKELİ BİR İŞ OLMUYOR MU?
57, John F. Dille Co.
EVET, AMA BAŞKA ÇIKAR YOL YOK!
O HALDE DERHAL FABRİKAYA GİTMELİYİZ!
11-
SİZ SUNİ PEYK'A, LARDAN YAPMIYA BAŞLADINIZ MI DOKTOR?
© 1957, John F. Dille Co.
TABİÎ.. BEN BUNU SENDEN SAKLAMIŞTIM..
FABRİKADAN AYRILMIYALIM ÖYLEYSE..

BURADA EMNİYET MEMURU PEK ÇOK.
YANİ.
11-27
ŞİMDİ ONLARA HABER VERİRİM DR. KİNTUPS'U GÖZLERLER..
SİZ YÜZLERCE PEYK YAPTIRIYORSUNUZ.
AKŞAMA DOĞRU İKİ TANESİ TAMAMLANACAK.
DR. KİNTUPS DA ONLARIN BİTMESİNİ BEKLİYOR HERHALDE...
11-28
İŞTE YÜZBİN SUNİ PEK DÜNYAYI BU ŞEKİLDE KORUYACAK..
YA DÜŞMANIN ELİNE GEÇERLERSE...
SATELLITE X PLAN
O ZAMAN HEP BİRDEN DÜNYAYA MI SALDIRACAKLAR?
MAALESEF EVET.

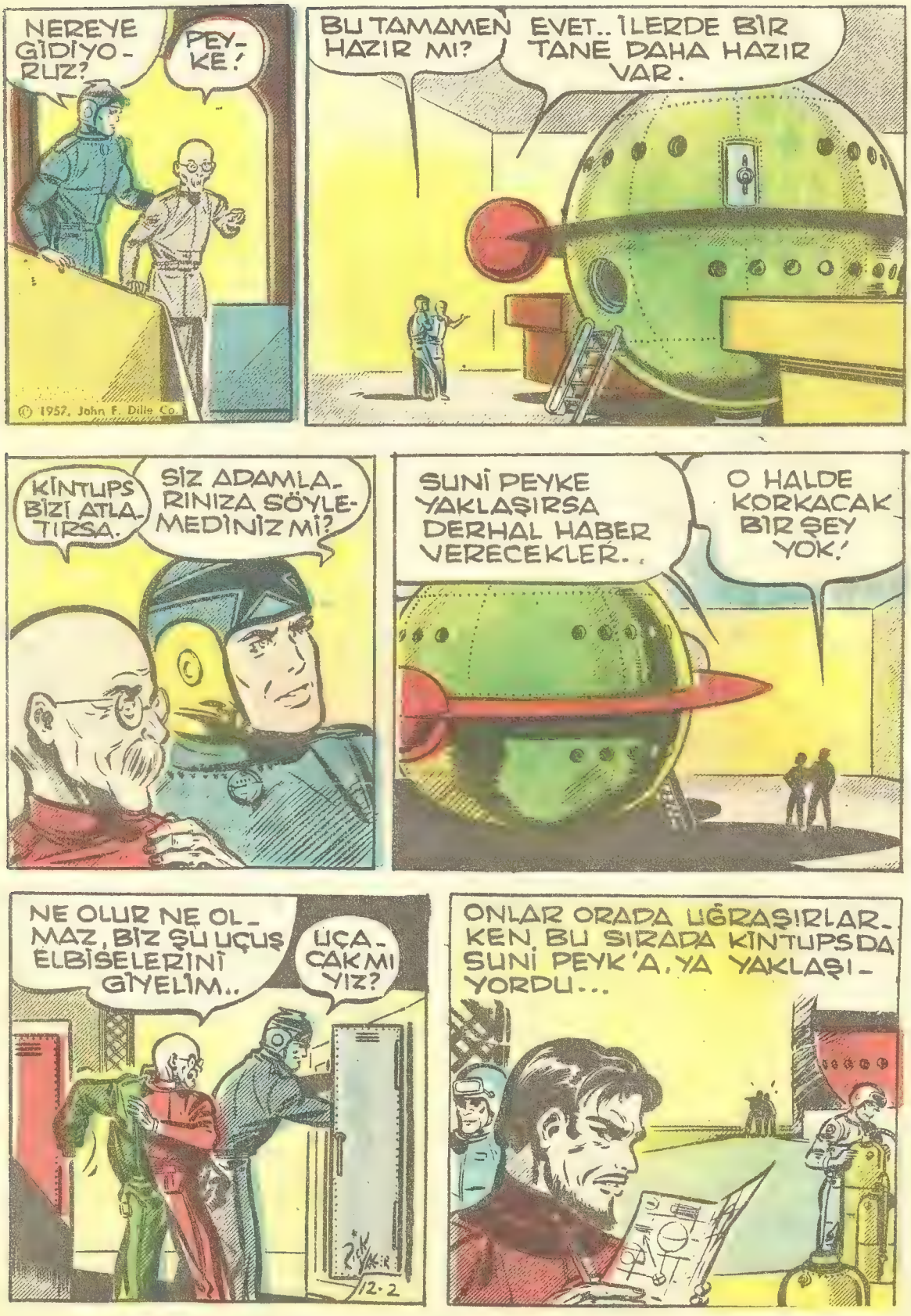
NEREYE GİDİYORUZ?
PEYKE!
© 1957, John F. Dille Co.
BU TAMAMEN HAZIR MI?
EVET.. İLERDE BİR TANE DAHA HAZIR VAR.
KİNTUPS BİZİ ATLATIRSA.
SİZ ADAMLARINIZA SÖYLEMEDİNİZ Mİ?
SUNİ PEYKE YAKLAŞIRSA DERHAL HABER VERECEKLER..
O HALDE KORKACAK BİR ŞEY YOK!
NE OLUR NE OLMAZ, BİZ ŞU UÇUŞ ELBİSELERİNİ GİYELİM..
UÇACAKMIYIZ?
ONLAR ORADA UĞRAŞIRLARKEN BU SIRADA KİNTUPS DA SUNİ PEYK'A YAKLAŞIYORDU...

BAK YILDIRIM KAPTAN! DR. KİNTUPS'U KAÇIRDIK!
1957 John F. Dille Co

ÇABUK! BİZ DE SUNİ PEYKE!
ONU YAKALAMALIYIZ!
RIK YAGER

EĞER YAKALIYAMAZSAK MAHVOLDUK!
HIZLA KAÇIYOR!
12-3

SUNİ PEYK CAZİBENİN DIŞINA ÇIKMASA DA..
O ZAMAN YAKALARIZ! YAKALIYAMAZSAK YANARIZ!
1957 John F. Dille Co

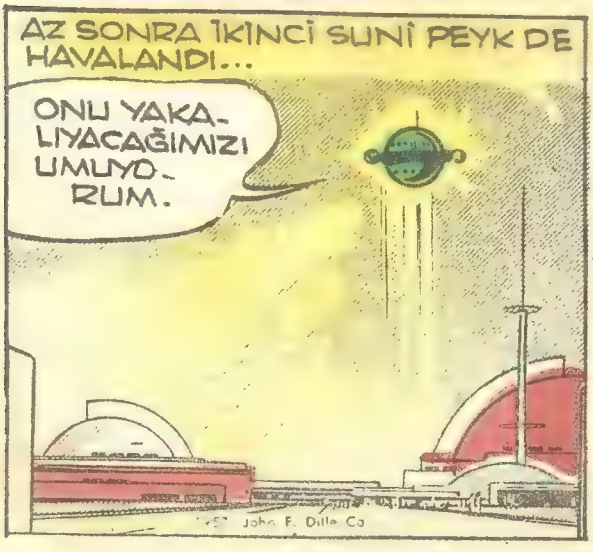
AZ SONRA İKİNCİ SUNİ PEYK DE HAVALANDI...
ONU YAKALIYACAĞIMIZI UMUYORUM.
1957 John F. Dille Co

İKİ SUNİ PEYKİN SÜRATİ AYNI.. EĞER ÇEKME KUVVETİMİZİN DIŞINA ÇIKMAMIŞSA.

...ONA YETİŞEREK YAVAŞ YAVAŞ KENDİMİZE ÇEKERİZ.
SONRA DA BERABERCE İNERİZ DEĞİL Mİ?
DOKTOR! ÖBÜR SUNİ PEYK GÖRÜNDÜ!
ONU ÇEKİYORUM!
MIKNATIS MAKİNESİNİ İŞLETİYORUM!
YAŞASIN! BAŞARDIK DOKTOR!
12-6
SİLAHLARINI DA DONDURDÜM. ATEŞ EDEMEZ ARTIK!
İYİ Kİ FAZLA MALÛMATI YOK!
KAÇABİLİRDİ DEĞİL Mİ?
SONUNDA ALLAH DAİMA İYİLERİN YARDIMCISIDIR.
EE. KİNTUPS ŞİMDİ CEZANA HAZIR OL!
GELECEK SAYIDA YEPYENİ BİR MACERA..
DOKTOR Meteor
© 1957, John F. Dille Co.

MUSİKİ BİLGİLERİ

Fanfar nedir?

Radyonuzu dinlerken spikerden (Şimdi bir Fanfar Konseri) dinleyeceğinizi söylediğini duyarsınız. Fakat, Fanfarın ne olduğunu ekseri muzikle ilgililer bile bilmez. Şimdi ben size kısaca anlatayım:

Fandar da bandodan başka birşey değildir. O da, doğrudan doğruya bir asker çalgı topluluğudur. Fanfarda bandodan ayrı olarak ucu kamışlı, tahta çalgılar bulunmaz. Hepsi bakırdan yapılmış üflenerek çalınan (Müzika) lardır. Bu sebepten (Fanfar) ismini almıştır. Bu toplulukta da davul, zil, trampet vardır.

Orkestra

Müzik toplulukları içinde en mühimi orkestradır. Orkestra, büyüklü küçüklü olarak ayrı ayrı isimler alır. Onbeş kişiye kadar olanlar salon orkestrası ismini aldığı gibi bundan yukarı, otuz, kırk, elli, altmış, seksen, yüz ve daha yukarı kalabalıktakiler de (Symphonie) senfoni orkestrası ismini alırlar.

Orkestralarda telli, yaylı çalgılar, (keman, viyolonsel, kontrbas) gibi, kamışlı, üflenerek çalınan çalgılar (Klârnet, Obua, saksafon gibi), küçüklü büyüklü flûtler, bakırdan üflenerek çalınan çalgılar, (Trompet, trombon, korno gibi) çeşitli davullar, ziller, piyano ve harp bulunur.

Orkestralarda dünyanın büyük bestecilerinin yazdığı büyük ölçüdeki sanat eserleri çalınır. Orkestralar, elinde tempo tutmaya mahsus küçük bir deynek taşıyan bir şef tarafından idare idilir. Çalıcılar, şefin verdiği kumandaya göre önlerindeki notaları çalarlar. Şef olmazsa orkestra çalamaz. Bunun için orkestrada şefin rolü büyüktür.

Memleketimizde ilk orkestra 1829 yılında kurulmuştur. Bugün memleketimizin en büyük orkestrası Ankara'daki Riyaseticumhur Orkestrası'dır.

Nuri Sami KORAL

Hayvanlar ÂLEMİ

DİKENLİ FARELER
Zararsız Hayvandır

Dikenli fare çöl bölgesinde yaşar.

Bu garip hayvan ev faresinin yarı büyüklüğünde ve ağır hareketlidir. Doğu Afrika ve Orta Doğu'nun çöl bölgesinde yaşar. Daha başka cinsleri de vardır. Zararsız, munis hayvanlardır. Dikenli fare denmeleri, arka taraflarının alt kısımlarındaki ve biraz kirpiyi andıran sert kıllar yüzündendir. Beslenme usulleri bilinmemekle beraber hayvanat bahçelerinde kendilerine öbür farelere verilen yiyecekler verilmektedir.

HAYVANLARA DAİR SUALLER VE CEVAPLAR

Goriller çok vahşi midirler?

Gorilleri düşman etmek çok tehlikelidir. Bilhassa yaralı oldukları zaman ölünceye kadar mücadele eder, ailelerini korumağa çalışırlar.

Geyik su içerken neden diz çöker?

Geyiğin boynu bacaklarına nisbeten o kadar kısadır ki, suya erişebilmesi için diz çökmesi icab eder.

Bütün kuşlar böcekle mi beslenirler?

Hemen hemen kuşların 8500 çeşidinin yarısı, böceklerle beslenir. Hele bazılarının başlıca gıdasını sadece böcekler teşkil eder.

Hayvanlar sebepsiz yere öldürürler mi?

Sansar, porsuk gibi bazı hayvanlar yiyebileceklerinden daha fazla avlanırlar. Bu da onların sadece öldürmek zevkini tatmin etmek için öldürdülerini gösterir.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 18 — YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

Ben medrese köşesinde Özcan'la bir hafta kadar kaldım. Para bitmişti. Son iki geceyi aç geçirmiş ve hiç konuşmamıştık. Yalnız bir aralık bana:

— Benim de boğazım olmasaydı sen hiç olmazsa üç gün daha aç kalmıyacaktın, dedi.

— Ne olur, dedim. Keşke yine param olsa da beraber yesek.

Geçen sene işte bu tarihlerdeydi. Bir sabah ayrıldık, akşama döndüm, onu boşuna bekledim. Orada bir iki gece yalnız yattım. Bir defa da gündüz uğradım. Özcan yoktu. Zavallı çocuk belki kendisini denize attı. Belki de bir tarafta soğuktan, açlıktan ölüp gitti.

— 15 —

ÖMER içini çekerek:

— İşte böyle Kenancığım, dedi. Zavallı Özcan'ı böyle kaybettim. Garip bir çocuktu. Hiç, hiç bir zaman unutamadım onu. Sonra, atölyeye nasıl geldiğimi de biliyorsun. Aylarca sıkıntı çektim. Aç kaldım. Elbisem paramparça oldu. Bir kış günü bir mağaza girdim. İçerde soba yanıyor. Ben tıpkı Özcan'ın kıyafetindeyim. Açım, üşüyorum ve yalvararak iş istiyorum. Tezgâhtarın biri yerinden kalkıyor, gelip ama oraya toplananların içinde bir de polis var. Beni önce birşey çaldı sanıyor, mağaza sokuyor, iş istediğimi, dayak yediğimi önreniyor. İçeriye girenler arasında Orhan Bey de var. Vaziyeti uzaktan dinliyor, görüyor benim:

— Bırak ağabey, bu vicdansız insanların vereceği para yerinde kalsın. Ben mağazanın büyüklüğüne, zenginliğine baktım da içerde vicdanlı insanlar bulunuyor sandım. Benim gibi yersiz yurtsuz, aç, hasta bir zavallıya yardım edeceklerine bir köpek gibi kovalıyorlar.

Demem ona çok dokunuyor, polisten evvel onların yüzüne tükürüyor:

— Mürüvvetsiz herifler, ahlâk züğürdü vicdansızlar.

Diyerek beni alıyor, tepeden tırnağa giydiriyor, berbere yolluyor ve sonra atölyede bana iş veriyor.

Ömer'in gözlerinde yaşlar belirdi:

— Beni sefaletten, serserilikten kurtardı, dedi. Allah razı olsun.

Kenan Ömer'in anlattığı Özcan'ı hiç unutamıyordu. Bir pazar sabahı evdeki işlerini bitirip öğle yemeğini yedikten sonra:

— Seninle oraya gidelim mi? Ömer, dedi.

— Nereye?

— O yıkık medreseye!

— Ne için bunu istiyorsun?

— Belki o çocuğu orada buluruz.

— Ben onun kaybolduğunu söyledim ya.

— Sonradan gelmiş olabilir. Eğer ölmediyse...

— Bir kere gidip bakalım.

İki arkadaş ortahalli aile çocukları gibi hazırlanıp sokağa çıktılar. Ağır ağır yürüyerek, gezinerek, medresenin bulunduğu iki tarafı duvar, daracık medrese sokağına vardılar. Alçak bir duvarı aşıp baldıranlarla, kokulu ağaçlarla kaplı arsayı geçip çökük kubbelerin altına doğru gittiler.

Ömer önden yürüyordu. Molozlar ayak altından çekilmiş, küçük bir yol açılmıştı. Basamak gibi konmuş bir taşa basıp kubbenin altına girdi. Kenan da yanına gelmişti. Yeni yeni yetişen otlar, molozları kapatıyordu. Kubbeden büyük bir parça daha kopup ortaya düşmüştü.

Köşede, iğri büğrü yapılmış bir duvar ve bunun üstünde teneke çakılmış iğreti bir dam vardı. Bir tarafa tahta ve dal parçaları, eski kaplar, atıntı minderler konulmuştu. Ömer yavaşça:

— Burada birisi oturuyor

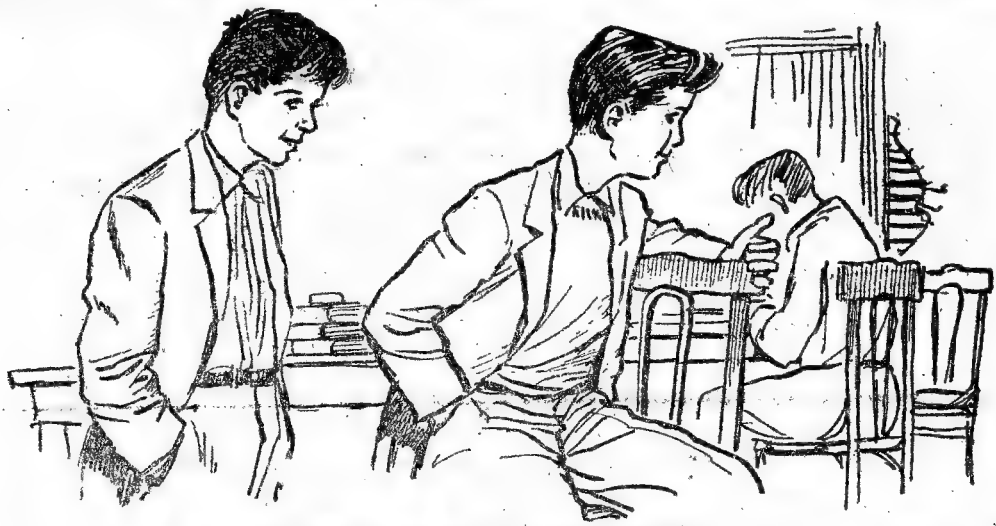

— Biz seni almağa geldik Özcan. Haydi kardeşim!

galiba, dedi.

İlerledi. Kümes kadar küçük olan odacığın önüne gerilmi şbulunan bir çuvalı korka korka araladı.

İçeride kimse yoktu. Tahtaların üstüne çuvallar ve minder kıtıkları konmuştu. Duvara bir paslı çivi çakılmıştı. Bunun üstüne küçük bir ceket asılmıştı. Ömer:

— Benim ceketim, dedi.

— Demek Özcan burada oturuyor.

— Kimbilir. Belki de burada bırakıp gitmiştir.

— Senden ayrıldığı zaman ceket sırtında mıydı?

— Evet.

— Öyleyse kendisi gelmiştir.

— Öyle olacak.

— Bekliyelim bakalım.

Kubbenin altından viraneye çıktılar. Çitlembik ağacının altında bir taşa mendillerini yayarak bir saat kadar beklediler. Nihayet Ömer:

— O buraya karanlıkta gelir, dedi.

— Biz de gece, geliriz.

— Buraya gelmeğe korkmaz mısın?

— Doğrusunu istersen yalnız başıma gelemem.

— Beraber geliriz. Senin elektrik fenerini alırız.

— İyi ama adamcağızın başına ben de geldim. Bir de Özcan'ı ister mi?

— O altın yürekli bir adamdır. Benim kadar senden de memnun. Odalarımıza geliyor, eskilerden anlatıyor, bizimle beraber gülüyor. Çocuk gibi adam!

Eve döndüler. Ömer yemekte Özcan'dan bahsetti. Hamdi Baba:

— Hey Tanrım, dedi. Dünyada ne çileli insanlar var. A Ömer'ciğim, mademki arkadaşınmış, insan bir kere aramaz mı?

— Babacığım, seni rahatsız etmekten korkuyorum.

— Ben ne rahatsız olacak mışım? Sizin odada yer yoksa şu sedirin üstünde yatar.

Ömer kalktı, ihtiyar adamın boynuna sarıldı:

— Benim bir tanecik Hamdi Babacığım, dedi. Sen bizim anamız, babamız, herşeyimizsin.

İhtiyar gülüyor:

— A çocuklar, diyordu. Kendiniz kazanıyor, kendiniz geçiniyor, bizi de rahata kavuşturuyorsunuz. Ömer, sen geldin geleli, benim elimi işe sürdüğüm, aç kaldığım oldu mu? Siz beni rahata kavuşturdunuz. Sizin gibi aslan çocuklarım olunca benim için sıkıntı kalır mı?

— Ömrüne bereket babacığım. Bu akşam gidip onu arıyacağız.

— Anahtarı da alın yanınıza!

Yemekten sonra iki delikanlı hazırlandılar. Elektrik fenerini de alıp sokağa çıktılar. Medresenin sokağına girince yatsı ezanı okunuyordu. İkisini de bir korku almıştı.

Duvarı aşıp arsaya girdiler. Kenan korkudan fenerin ışığını her tarafa tutuyordu. Ömer lâmbayı elinden aldı:

— Uzaktan görürler de polise filân haber verirler, dedi. Sen yanımda yürü. Hani benim korkum da seninkinden aşağı değil.

(Devamı gelecek sayıda)

HER HAFTA BİR İLİMİZ

ÇANAKKALE

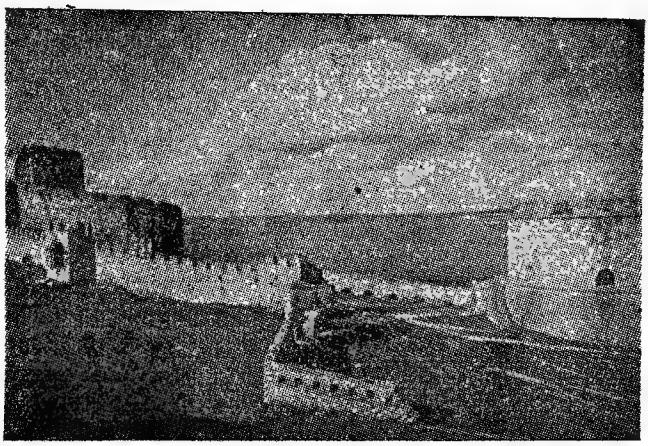

Çanakkale'de Seddülbahir

Birinci Dünya Harbi'nde, yiğit Türk askerlerinin kahramanlık tarihine adını kazıdıkları Çanakkale, bizim kalbimizde titreyen bir ehirdir. Akdeniz'le Marmara'yı birleştiren dar ve uzun boğaza Çanakkale Boğazı adı verilir. İşte Çanakkale şehri de bu dar boğazın Anadolu yakasındadır.

Arkasında zeytin, şarap ve palamutu ile meşhur olan, pekçok hayvan, bilhassa keçi ve koyun beslenen, dağlık, yolları az, tepeleri çam ormanlarile örtülü Miga yarımadası bulunur. Çanakkale bu ülkenin en işlek iskelesidir.

Çanakkale'nin yakınında meşhur tarihsel Trova şehri vardır. Çok eski bir şehir olan Trova yabancı gezginlerin gelip gördükleri bir yerdir.

Çanakkale çok eski zamanlardanberi bu boğazı koruyan bellibaşlı kalelerin bulunduğu bir savunma merkezi olarak kullanılmıştır. Bu yüzden tarih boyunca birçok savaşlar görmüş, birkaç defa yanmış, yıkılmış, yeniden kurulmuştur.

Son geçirdiği I. Dünya Savaşı'nda bu toprak kahraman askerlerimizin kanlarile bir kere daha sulandı ve Çanakkale Türk tarihine eşsiz zaferlerimizden birile geçti.

Çanakkale düzgün yolları, taştan yapılarile sevimli bir şehirdir. Oradan geçenler mutlaka birkaç Çanakkale testisi, yahut vazo alıp ailelere hâtıra götürmek isterler. Bununla beraber şehir Biga yarımadasının başlıca giriş kapılarından biri olarak kalmıştır. Son nüfus sayımında Çanakkale'de 312.679 kişi sayılmıştır. Yüzölçümü 9.441 Km.² dir. Çanakkale ayni adı taşıyan ilin merkezidir. Bu ile bağlı diğer ilçeler şunlardır: Ayvacık, Bayramiç, Biga, Bozcaada, Çan, Eceabat, Ezine, Gelibolu, İmroz, Lâpseki, Yenice.

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

Muazzez GELGEÇ ☆ Kocamustafapaşa İlkokulu, 3/B, No. 254

Safi GELGEÇ ☆ Kocamustafapaşa İlkokulu, Sınıf 1/A, No. 340

Ahmet Turgut KÖKSEL ☆ Gaziantep, Kayacık İlkokulu, Sınıf 2/B, No. 259

Muhittin Ziya GÖZLER ☆ Keşan, İnönü İlkokulu, Sınıf 4, No. 365

Ziya HİDAYETOĞLU ☆ Karabük, Atatürk İlkokulu, Sınıf 1, No. 632

Melih GÖKÇEK ☆ Gaziantep, Kayacık İlkokulu, Sınıf 3/A, No. 260

Muzaffer YILMAZ ☆ İstanbul, Fatih, Yusufpaşa İlkokulu, Sınıf 2/A, No. 33

Sacide GÖRGÜLÜ ☆ Fatih, Aksaray II. İlkokulu, Sınıf 3/B, No. 542

Fazilet GÖRGÜLÜ ☆ Fatih, Aksaray II. İlkokulu Sınıf 2/B, No. 160

Mehmet TURHANER ☆ İskenderun, Mithatpaşa İlkokulu, Sınıf 5

Serap KÜLÂFÇI ☆ Ankara, Fatih İlkokulu, Sınıf 4/C, No. 1527

Sevil KÜLÂFÇI ☆ Ankara, Fatih İlkokulu, Sınıf 1/D, No. 909

Demirhan EROL ☆ Ankara, Namıkkemal İlkokulu, Sınıf 4/B, No. 470

Ender ENGÜDER ☆ Adana, Ziyapaşa İlkokulu, Sınıf 3/A, No. 848

Sıdıka AKINCI ☆ Fatih, Kocamustafapaşa İlkokulu, Sınıf 5, No. 10

Gürkan AK ☆ Izmir, Karşıyaka, Ankara İlkokulu, Sınıf 1/B, No. 38

Nezihe RONA ☆ Üsküdar, Halil Rüştü İlkokulu, Sınıf 3/C, No. 183

Halûk BAYDAROL ☆ Diyarbakır, Ziya Çökalp İlkokulu, Sınıf 1/E, No. 1039

M. Yusuf YAHYAGİL ☆ Elâzığ, Dumlupınar İlkokulu, Sınıf 5, No. 445

Şükrü BABACAN ★ Beşiktaş, Şair Nedim İlkokulu, Sınıf 5

...GUN ihtiyar ... oğlunu karşısına çağırdı en büyüğüne bir horoz, ortancasına bir tırpan, en küçüğüne de bir kedi verdi. «Artık ben ihtiyarladım,» dedi. «Ölümüm yaklaştı. Param yok. Size verdiklerimin ise hiç kıymeti yokmuş gibi görünüyor. Fakat bunlarla çalışıp servet yapmak sizin zekâ ve kabiliyetinize kalmış birşey. Sadece sahip olduklarınızı tanımayan, bilmeyen bir memlekete yerleşin. Muvaffak olacaksınız.»

Babalarının ölümünden sonra en büyüğü horoz ile yola koyuldu. Fakat nereye giderse gitsin kendisini bir sürü horoz karşılıyordu. Onun için artık

3 KARDEŞ

❖ GRİM KARDEŞLER'DEN GÜZEL BİR HİKAYE ❖

büyük bir servet yapmak husundaki ümitlerini kaybetmeğe başlamıştı. Nihayet bir gün insanlarının ömürlerinde horoz diye bir hayvan görmedikleri hattâ saat nedir bilmedikleri bir adaya vardı. Zamanı kendilerine bildirecek bir âletleri yoktu. Büyük oğlan kolunun altındaki horozu onlara göstererek, «Bakın ne mukaddes bir hayvan. Her gece muayyen zamanlarda üç kere öter. Üçüncü ötüşünde artık sabah olmak üzeredir.»

Bu sözler yerli halkı çok memnun etti. O gece hiç birisi uyumadı, horozun ötmesini beklediler. Hakikaten hayvan sanki ayarlanmış gibi üç kere ötttü. Üçüncüsünde artık sabah oluyordu. Ada halkı horozu satın almaktan başka birşey düşünmüyordu. Büyük oğlan, «Bir eşeğin taşıyacağı kadar altın verirlerse satacağını» söyledi. Dediğini kabul ettiler ve oğlan bir heybe dolusu altınla evine döndü.

Ortanca oğlan da ilk önce bir hayli güçlüklerle karşılaştı. Nereye gitse omuzlarında tırpan taşıyan köylülerle karşılaşıyordu. O da birgün hakkının tırpan diye birşey bilmedikleri bir adaya geldi. Bu insanlar ekinleri olgunlaşınca ellerile koparıyorlardı. Bu suretle hem çok yoruluyorlar, hem de ekine yazık oluyordu. Bunu gören ortanca oğlan hemen elindeki tırpanla işe koyuldu. Kısa zamanda o kadar çok ekin biçti ki, onu seyreden yerli halk hayretler içerisinde kaldı. Bu sihirli şeyi elde etmek için ne isterse vermeğe hazırdılar. Ortanca oğlan bir atın taşıyabileceği kadar altına razı oldu, evine döndü.

Küçük oğlan yola çıkmak ve kedisi için neler yapabileceğini anlamak istiyordu. Kardeşlerinin başına gelen ona geldi. Gittiği yerde yığınla kediye rastlıyordu. Derin bir ümitsizliğe kapılmıştı ki, bir adaya vardı. Ada halkı kedi diye bir hayvanın varlığından habersizdi. Her taraf farelerle kaplıydı. Halk bu pis hayvanlardan nasıl kurtulabileceklerini bilemiyordu. İşte küçük oğlanın kedisine böylece iş çıktı. Kedi, kısa bir zamandaa adayı farelerden temizledi. Halk, Krala yalvararak bu harikulâde hayvanın satın alınmasını istedi. Küçük oğlan bir öküzün taşıyabileceği kadar altın ve mücevherle evine döndü.

Babalarının bıraktıkları ile zengin olan üç kardeş köylerinde refah ve saadet içerisinde yaşamağa başladılar.

TÜRK BÜYÜKLERİ

YILDIRIM BAYEZİT

Babası Birinci Murad'ın Kosova'da şehit olması üzerine Türk hükümdarı olan Bayezit, savaşlardaki hızı ve ülkenin bir ucundan bir ucuna atla yetişmesi yüzünden «Yıldırım» lâkabını almıştı.

Hükümdarlığı sırasında Sırbistan'ı Osmanlı devletine bağladı. Anadolu'daki Türk Beyliklerinin çoğunu ülkesine kattı. Akdeniz adalarını vurdu. Bizans'ı kuşattı. Haçlılar ordusunu Niğbolu'da mağlup etti. Timur ordularının Sivas, Malatya ve Kayseri'yi harap etmesi üzerine Ankara civarında Mogol ordusiyle çarpıştı. Yanındaki beylerin düşman tarafına geçmesi yüzünden mağlup oldu. Fakat Yıldırım Bayezit kaçmadı. Yanındaki bir avuç askerle akşama kadar dövüştü ve esir olduktan bir müddet sonra öldü. 1360 da doğmuştu. Öldüğü zaman 43 yaşındaydı. Kahraman, yiğit, hareketleri çabuk, tam bir asker hükümdardı.

EĞLENCE BULMACA

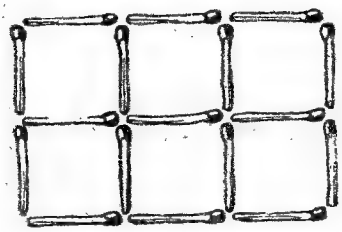

Buradaki 6 kareden iki kare elde edebilir misiniz? Bunun için 6 kibrit çöpünü kaldırmanız kâfidir.

(Halli karşı sayfada)

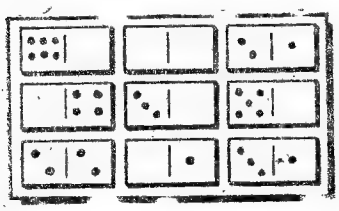

Burada 9 dominodan iki harf yapın ve harfin içinde 15 nokta bulunsun.

(Halli karşı sayfada)

*

RENKLİ DENİZLER

Aliş renkli deniz olur, Fatoş da olmaz diyordu. Bir çikolatasına bahse tutuştular.

Aliş atlasını açarak Fatoş'a gösterdi:

— Bak, dedi. Karadeniz, Akdeniz, Kızıldeniz! Üçü de renkli değil mi? Ver bakalım çikolatamı!

BÖYLE ÇOCUK YOK!

Ahmet sınıfta tembelliğiyle meşhurdu. Bir gün öğretmen derste ona:

— Kalk bakalım tembel! dedi.

O hiç aldırmadı. Öğretmen onun yanına kadar sokularak sordu:

— Sana diyorum, duymadın mı?

Ahmet cevap verdi:

— Öğretmenim, bizim sınıfta tembel adlı çocuk yok ki!

KIZARTMA

Bir İngiliz, bir Çin lokantasında yemek yer. Kendisine o kadar iyi hizmet edilmiştir ki, pek memnun olmuştur, garsonla alay ederek:

— Fakat, der. Ümit ederim ki, bu kızartmayı yapmak için bir köpek kesmediniz.

Çinli garson korku içinde cevap verir:

— Oh! Asla efendim... Biz köpeği öldürmedik. Onu ölü bulduk.

Serilerin Sırası

4. LİSTE

Pulları koleksiyona yerleştirmek için bu listelerin büyük önemi vardır. Ellerinde Türk pul kataloğu olmayan okuyucularımız bunlardan istifade edeceklerdir.

Adı	*Adedi*	*Yılı*
Abdülhak Hâmit	4	1951
Akdeniz Bloku	1	»
Akdeniz	4	»
Atatürk 7. Seri	6	»
Atatürk 6. Seri	10	»
Atatürk 5. Seri	12	»
Parlamento	4	»
Kabotaj	4	»
San. Kongresi	3	»
Resmi Sürşarj	4	»
Kooperatif	2	1950
Farabi	4	»
Sivil Havacılık	3	»
Nüfus Sayım	2	»
İzmir Fuarı	5	»
14 Mayıs	3	»
Way	2	»
Uçak 2.50 Lt.	1	»
Evrensel	4	1949
İstanbul Sergisi	3	»
Donanma	6	»
Güreşler	4	»
Uçak 4. Seri	6	»

Kadının biri bir mağazaya gitmiş. 45 liraya bir iskarpin pazarlık etmiş. Çantasından bir 50 liralık çıkarıp kunduracıya vermiş ve üstünü istemiş. Kunduracı bozuk parası olmadığı için komşusuna gitmiş, 50 liralığı bozdurmuş. Getirip kadına 5 lira vermiş.

Kadın dükkândan uzaklaştıktan üç beş dakika sonra parayı bozan komşu dükkân sahibi gelmiş:

— Komşu, demiş. Verdiğin 50 liralık kalp! Bu para geçmez. Lûtfen değiştir.

Kunduracı parayı evirmiş, çevirmiş. Biraz evvel kadının kendisine verdiği para olduğunu ve hakikaten kalp olduğunu görmüş. Kasasından başka bir 50 liralık vermiş. Sahte parayı da yırtmış.

Acaba kunduracının zararı nedir?

Üç dakika düşününüz ve yalnız bir tek cevap veriniz... Çözümü karşı sayfadadır.

(Cevabı karşı sayfada)

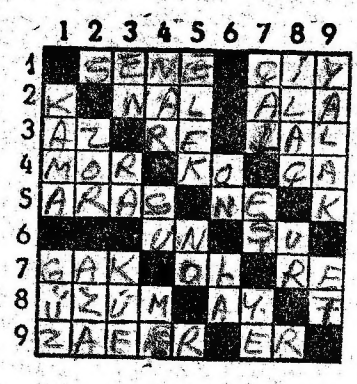

SOLDAN SAĞA:

1 — Yıl, pişmemiş. 2 — Atın pabucu, iyi. 3 — Çok değil, bir nota, parlak kırmızı. 4 — Bir renk, tersinden oku: Bir silâh, tersinden oku: Tok değil. 5 — Doğu topraklarımızda bir nehir, bir soru eki. 6 — Hamurun esası, bir işaret sözü. 7 — Karganın şarkısı, Karadeniz kıyısında bir şehrimiz, bir nota. 8 — Bir meyva, yılın bir parçası. 9 — Savaşı kazanmak, asker.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir bıçak, sonbahar. 2 — Kolay değil, üye. 3 — Genişlik, eski Mısırlıların bir tanrısı, bir çeşit pas. 4 — Bir yemiş, ırmakta akan, kuzunun haykırması. 5 — Tane ile tozu ayıran, numara. 6 — Bir sayı, bir nota. 7 — Bir kasabamız, benzer, bir emir. 8 — Hastaya verilen, vücutta hasıl olan şişlik. 9 — Hayvanların su içtiği yer, kasapta satılan.

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

BİLİN BAKALIM'IN ÇÖZÜMÜ

Dikkat edilirse zarar ne 45 liradır, ne 45+50=95 liradır, ne yalnız ayakkabıdır, ne de 50 lira ile ayakkabıdır.

Kunduracının zararı sadece yırtılıp atılan 50 liradır. Çünkü para yırtılmadan önce kimsenin zararı yoktu.

— Ondan sonra...
— Babam gideli çok oldu anne! Ben Ayla'yım!...

25 SAAT

Öğretmen sınıfta öğrencilere karışık sualler soruyordu. Önde oturan Ali'ye sordu:

— Bir gün kaç saattir Ali?

— 25 saat.

— Nasıl?

— Siz günlerin bir saat uzadığını söylediniz ya!

DAHA KİRLİ OL

Öğretmen Ali'nin ellerini sakladığını görünce:

— Uzat bakalım elini, dedi.

Ali sağ elini uzattı. Öğretmen:

— Gördün mü, dedi. Bu pis elleri, eğer sınıfta bu elden daha kirli bir el gösterirsen seni affederim.

Ali hemen sol elini uzattı:

— İşte öğretmenim, dedi. Bu elim daha kirli.

AĞIRBAŞLI ÇOCUK

İnci fazla yaramaz bir kız değildir. Bunun için babası tanıdıklarına kızından bahsederken:

— Kızım pek ağırbaşlıdır! der.

Kayhan'lar onlara misafir gittikleri zaman babası yine kızını anlatıyordu. Kayhan öyle ağırbaşlı, uslu bir çocuk olmadığı için annesi, babası çocuklarından pek okadar bahsedemiyorlardı.

O sırada İnci de balkondan aşağıdaki sokakta oynayan çocukları seyrediyordu. Kayhan İnci'ye babasının da duyabileceği bir sesle:

— Okadar çok sarkma! Başın ağır gelir de düşersin sonra!

KABAHAT KİMDE

Ali bahçede köpekle oynuyor, hep dilini çıkarıyordu.

Annesi azarlayınca Ali:

— Kabahat bende değil anne, evvelâ o dilini çıkardı.

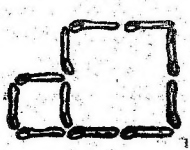

Karşı sayfadaki şekil bulmacalarının halli

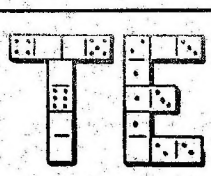

Sporda Yaş ve Başın Değeri

YAZAN : SULHİ GARAN

Sporun hemen bütün branşlarında; 18 yaşından küçük olanlar için ayrı ölçü ve nizamlar tatbik edilir.

Meselâ herkes tarafından en çok sevilen futbol oyununda büyükler için normal oyun müddeti her biri 45 şer dakikadan iki devde olmak üzere bir buçuk saat iken; gençler arası futbol maçları şeklinde tasvip edilen; 18 yaşından ufak olanların müsabakalarında yekûn zaman 80; her devrenin onlar için muayyen vakti ise 40 ar dakikadır.

Küçüklerin futbol oynadıkları saha eb'adına (yani futbol alanının uzunluk ve genişliğine) gelince normal ölçü uzunluk 105; en 70 metre olduğu halde; küçüklerinkinde en çok uzunluk 90, genişlik ise 45 metredir. Fakat kale direklerinin yükseklik ve aralarındaki mesafe ile; futbol sahasındaki diğer kısım (kale ve ceza) sahaları) nın boylarında; köşe gönderlerinin yüksekliğinde fark yoktur.

Atletizm müsabakalarında, yarışmaların Parkur metrajlarında bir aykırılık olmamakla beraber; yalnız gülle ve disk'in ağırlıkları, sırıkla yüksek atlamanın sırığının boyu, büyüklerin müsabakalarına nisbetle daha hafif, daha küçüktür.

Vasıtalardaki bu başkalığa ilâveten, 18 yaşından küçük olanların rekorları, büyüklere kıyasen haylı düşük derecelidir.

Meselâ; normal yaştakilerin atletizm yarışmalarında 100 metre 11 saniyede koşuluyorsa, küçüklerin müsabakasında bu müddet yaşa göre değişir.. 13 hattâ 14 de çıkabilir.

Vakit, yüzme yarışlarında da böyle midir.

Kürek müsabakalarında teknelerin boyu ve ağırlıkları, basketbolde oyun müddeti; voleybolde filenin yüksekliği, boksta raundların dakikası ve adetleri, hedbol ve şu topunda saha ve havuzun boyu halterde güllenin ağırlığı; teniste sedlerin azlığı, atışta nişan noktasına yakınlık, bisiklette mesafenin küçüklüğü, paraşütle atlama idmanlarında; Paraşüt Kulesi atlama basamaklarının alçaklığı ve tramplen, yani denize inilecek merdivenin suya yakınlığı; büyüklerin müsabakalarına nazaran haylı farklıdır.

Bütün bu bahsettiklerimizin yanında; sadece güneş sporunda zaman ve minderlerin büyüklük veya küçüklüğü bahis mevzuu değildir.

Görülüyor ki 18 yaşından küçük olanlarla büyükler arasında; tabiatın zaten eşit bir hale getirmediği fizikî olgunluk, tabii olarak yapılacak sporun nev'ine, sporcunun hayat görüşü, yani yaşına göre değişmektedir.

Milletlerarası spor teşkilâtı; reşit olmıyan (18 yaşını tamamlıyan) gençlerle, 18 yaşından büyük olanlar arasında her bakımdan ayırt ettiği zaman ve ölçülere, ileri yaşlardaki insanların tükenmeğe yüz tutan kudretlerini de nazara alarak bazı ayırıcı hükümler vazetmiş, yahut bu tefriki millî federasyonlara bırakmıştır.

Bu cümleden olmak üzere; umumiyetle 18 yaşından küçüklerle büyükler arasında müsabaka hüviyetinde resmî karşılaşmaların yapılması memnudur.

Futbolde, atletizmde, boksta, kürekte, güreşte, tekmil spor şubelerinde; bu yaş ölçülerine riayet edilir ve müsabakalaşacak insanların birbirlerine yakın kuvvet ve enerji ile karşılaşmaları ancak bu şekilde sağlanır.

Çalışan ve öğrenmek istiyen kimselerde; yaşla beraber tecrübe; tecrübe ile beraber görgü, görgü ile beraber olgunluk artacağından; dolayısiyle gencin kabiliyeti her geçen gün filiz veren canlı bir nebat (bitki) gibi yeşerir, gelişir ve neticede öyle bir kıvama gelir ki; onun mükemmelleşmesine hiçbir kuvvet mâni olamaz.

Siz de iyi bir sporcu hüviyetini iktisap etmek istiyorsanız; daha önceki yazılarımızda açıkladığımız gibi sevdiğiniz sporu yaparken; yaş ve dolayısiyle kudretiniz nisbetinde, evvelâ çıraklıktan işe başlamak suretiyle kalfa, sonra usta olun.. Eğer bu çizdiğim fakat size mesakkatli gibi görünen bu yoldan iyi yürüyebilirseniz; gayenize varmamanız, arzu ettiğiniz şöhrete kavuşmamanız, vücut yapımızın çok sağlam olmaması, kafanızın fazla çalışmaması zekânızın parlamaması mümkün değildir.

O halde gayret!..

BUNU DUYDUNUZ MU?

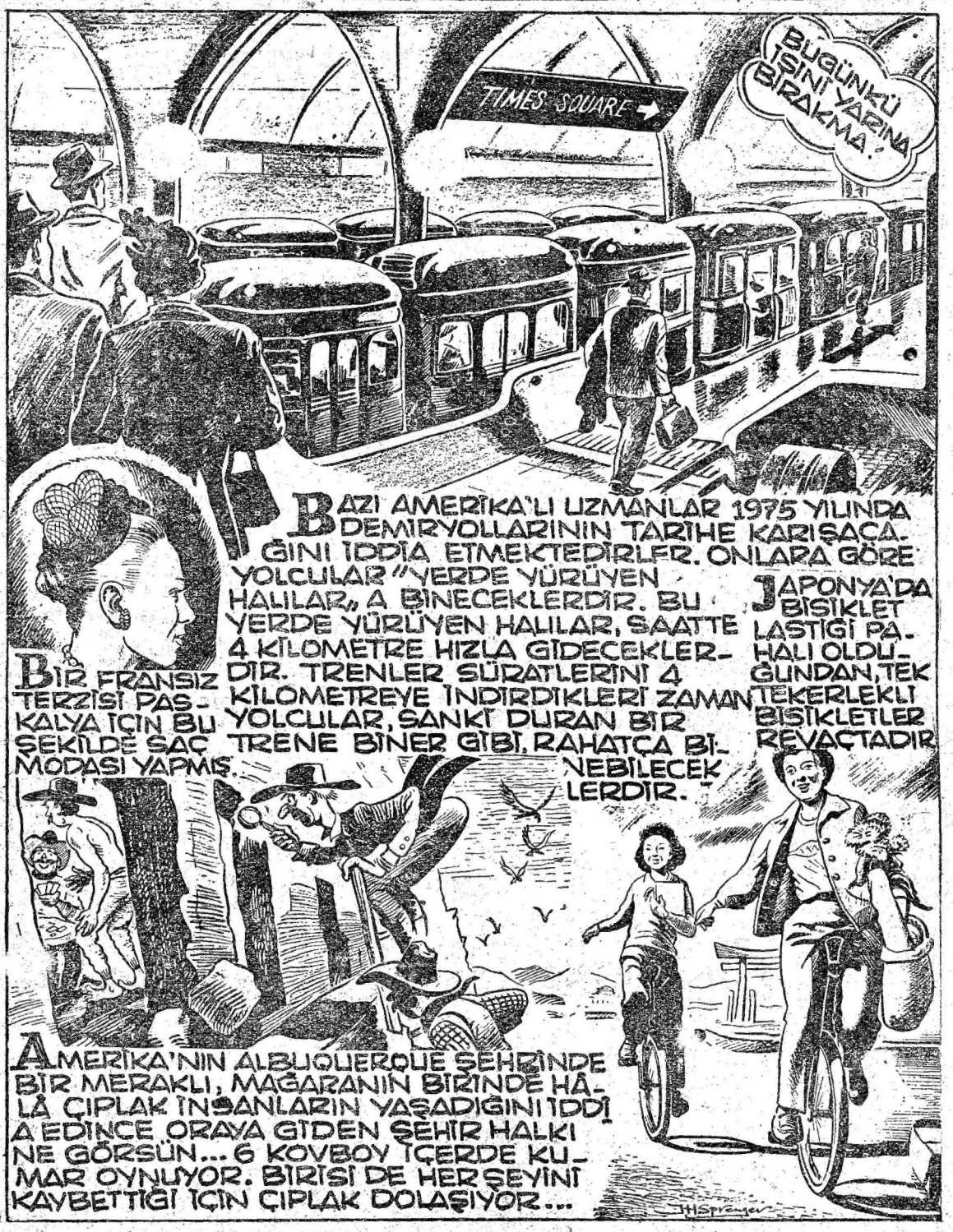

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

ACAR mükafat PEŞİNDE!